

Jong geleerd 2.0

Van Ruimte voor de Jeugd (jeugdbeleid 2007 - 2010), Jong geleerd is samen leren (educatieve agenda 2007 - 2010) en Terugblikken en Vooruitzien (peuterspeelzaalwerk 2007 - 2010) naar Jong Geleerd 2.0

Colofon

Tekst en samenstelling

Lori Seraus (a.i. beleidsmedewerker gemeente Cuijk)
Fiona Kremers (beleidsmedewerker gemeente Cuijk)
Robert-Jan Kooiman (Meestersadvies)
Pieter Verhoeven (Connecto bv)

Opdrachtgever

Gemeente Cuijk

Vormgeving & drukwerk

Weemen Drukwerk & Communicatie

Info

gemeente@cuijk.nl / 0485 - 396600. Contactpersoon: Fiona Kremers

© Gemeente Cuijk, juni 2011

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Terugblik jeugd en onderwijsbeleid 2007 - 2010	6
Jeugd	6
Onderwijs	7
Vooruitblik jeugd en onderwijsbeleid 2011 - 2014	8
Visie	8
Landelijke ontwikkelingen	8
Speerpunten	10
Taallijn ... meer dan alleen maar woordjes leren	10
School(net)werk	12
Jeugdhulpverlening & veiligheid	13
Coördinatie: centrale regie op onderwijs en jeugd	15
De Regiegroep Jeugd als opdrachtgevende en bewakende beleidsgroep	15
Werkgroep Jeugd en Educatie	16
Incidentele opzet voor actuele of dringende problematiek	16
Meten van opbrengsten: de prestatiekaart	17
Bijlage 1: overzicht betrokken partners jeugd en onderwijs	19
Bijlage 2: gebruikte afkortingen	23
Externe bijlage: productkaarten	

Inleiding

Voor u ligt het integraal beleidsplan jeugd en onderwijs, opgesteld door de Regiegroep Jeugd, bestaande uit de vertegenwoordigers uit het veld en de gemeente. De samenwerkende partners op het gebied van jeugd en onderwijs hebben tijdens werkbijeenkomsten teruggeblikt op de afgelopen vier jaar jeugd- en onderwijsbeleid. Zij zijn daarbij uitgekomen op een werkbaar en integraal plan voor de komende vier jaar, door het borgen van goede, bestaande initiatieven en het aanbrengen van een focus (speerpunten) op nieuwe ontwikkelingen. Ook is de nadruk gelegd op de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van het plan door de uitwerking in productkaarten met inzichtelijke resultaten (prestatiekaarten).

~ We kijken uit op een nieuwe beleidsperiode maar gooien het kind niet met het badwater weg. ~

De nota's *Ruimte voor de Jeugd* (jeugdbeleid 2007 – 2010), *Jong geleerd is samen leren* (educatieve agenda 2007 – 2010) en *Terugblikken en Vooruitzien* (peuterspeelzaalwerk 2007 – 2010) vormen de basis voor *Jong geleerd 2.0*. Omdat de nota's op verschillende onderwerpen overlap vertoonden is voor een integrale benadering gekozen. Ter illustratie: het peuterspeelzaalwerk komt zowel in de jeugdnota als in de educatieve agenda aan bod en daarnaast is *Terugblikken en Vooruitzien* er volledig aan gewijd. In *Jong geleerd 2.0* komt het peuterspeelzaalwerk integraal terug. De voorschool is namelijk onderwerp van het speerpunt Taallijn, en ook behorende bij de doelstellingen van het speerpunt School(net)werk. Daarnaast komt het peuterspeelzaalwerk op zichzelf uitgebreid aan bod in het evaluatierapport en de uitvoeringsovereenkomst.

~ We kiezen duidelijk richting door het uitwerken van speerpunten en houden ruimte voor de actuele ontwikkelingen. ~

De jeugdnota en de educatieve agenda zijn documenten die met name een overzicht bieden wat er op het terrein van jeugd en onderwijs allemaal te doen is. Met *Jong geleerd 2.0* doen we daar niets aan af maar kiezen we duidelijk richting. De speerpunten bevatten samengevat meer onderwerpen dan op het eerste gezicht lijkt. De productkaarten geven een verdere uitwerking en verdieping van deze speerpunten en leggen de nadruk op de samenwerking en de resultaten die we samen willen bereiken. Met de prestatiekaarten kunnen we gaan monitoren en bijsturen en laten we tegelijkertijd ruimte voor nieuwe ontwikkelingen die zich ongetwijfeld zullen aandoen over een periode van vier jaar. We hebben met deze insteek een groot draagvlak, betrokkenheid en enthousiasme bereikt bij de samenwerkende organisaties voor onderwijs, jeugd en welzijn. Het zijn immers deze organisaties, die bij de uitvoering een cruciale rol spelen.

~ We leggen de nadruk op de samenwerking en de uitvoerbaarheid en laten de core business daar waar deze hoort, bij de organisaties zelf. ~

De organisaties werkzaam op de terreinen van jeugd en onderwijs vragen op verschillende onderwerpen om gemeentelijk regie en dit is precies wat zowel bij de totstandkoming als bij de uitvoering van *Jong geleerd 2.0* tot stand wordt gebracht: Regie op de speerpunten Taallijn, School(net)werk en Jeugdhulpverlening & Veiligheid en op de samenwerking. Door deze regierol te nemen leggen we meer dan ooit het ambitieniveau hoog omdat we ons nu concreet verbinden aan 12 integrale producten (productkaarten) in plaats van in de breedte te kijken en een statische beleidsnota voor te leggen. Met de speerpunten, product- en prestatiekaarten denken we samen met de partners uit de regiegroep Jeugd een werkbaar 'plan' te hebben opgesteld waar we voorlopig de ambitie van ons en onze partners in kwijt kunnen. We spreken af waar we ons aan conformeren en laten tegelijkertijd de core business daar waar deze hoort, bij de organisaties zelf.

Namens de regiegroepleden,

Willemieke Vervoort-Reijnders, *wethouder gemeente Cuijk*
Hans Bouwhuis, *Raad van Bestuur Stichting Invitare Openbaar Onderwijs*
Marten de Graaf, *directeur SBO de Wingerd*
André Melief, *stafmedewerker Stichting Optimus Primair Onderwijs*
Paul Metzemaekers, *directeur Merlet College*
Ria Swinkels, *ROC de Leijgraaf*
Trees Holla, *directeur RMC*
Judith Lemmen, *manager jeugdgezondheidszorg Thuiszorg Pantein*
Jeroen Rovers, *directeur Radius*
Erica van der Putten, *GGD Hart voor Brabant*
Helma Vos, *teamchef Politie Brabant Noord*
Diana Zijlmans, *regiomanager Spring Kinderopvang*

Terugblik jeugd- en onderwijsbeleid 2007 - 2010

De thema's jeugd en onderwijs waren in de periode 2007 - 2010 nog twee afzonderlijke thema's met twee afzonderlijke beleidsnota's: "Ruimte voor de Jeugd" voor het jeugdbeleid en "Jong Geleerd is Samen Leren" oftewel de Lokale Educatieve Agenda.

Jeugd

Algemene kaders voor het jeugdbeleid (uit: "Ruimte voor de Jeugd" blz.8):

- Het gemeentelijke jeugdbeleid is gericht op preventief algemeen jeugdbeleid.
- Ieder kind heeft recht op dezelfde kansen.
- Het jeugdbeleid gaat uit van een groei naar zelfstandigheid en van toenemende eigen verantwoordelijkheid van jeugdigen.
- Binnen het jeugdbeleid is er ruimte en aandacht voor diversiteit.
- De gemeente Cuijk wil de jeugd actief betrekken bij haar beleid.
- De verantwoordelijkheid van opvoeding en ontwikkeling van jeugdigen ligt primair bij de ouders.
- De gemeente heeft de taak om vroegtijdig risicogedrag te signaleren. Aan jeugdigen die problemen hebben of veroorzaken wordt gerichte aandacht gegeven waardoor mogelijk de problemen opgelost kunnen worden.

Versterken samenhang jeugdbeleid

De afgelopen vier jaar hebben we veel aandacht besteed aan het versterken van de samenhang in het jeugdbeleid: het ontwikkelen van één loket voor opvoedingsvragen en ondersteuning, het inrichten van de lokale sluitende jeugdketen en het ontwikkelen van activiteiten en arrangementen in de driehoek buurt, onderwijs en sport (BOS) op de gebieden beweging, leefstijl, cultuur en gezondheid.

De samenhang in het jeugd- en onderwijsbeleid hebben we verder versterkt door het oprichten van de Regiegroep Jeugd waar de verschillende partners op het gebied van jeugd en onderwijs op bestuurlijk niveau minimaal vier maal per jaar samenkomen. Tijdens de evaluatie van deze regiegroep werd duidelijk dat alle deelnemers de regiegroep als een waardevol gremium zien.

Centrum voor Jeugd en Gezin

De ontwikkeling van één loket voor opvoedingsvragen en -ondersteuning en het inrichten van de lokale sluitende jeugdketen hebben we geïntegreerd in de ontwikkelingen rondom het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Dit pakken we gezamenlijk op met de andere vier gemeenten binnen het Land van Cuijk. Er is een projectmedewerker aangesteld voor dit project en in 2011 is het Centrum voor Jeugd en Gezin Land van Cuijk geopend. In het CJG wordt in de back-office de samenwerking tussen de verschillende kernpartners geregeld, wat onderdeel uitmaakt van de sluitende jeugdketen. De front-office vormt het loket voor opvoedingsvragen en -ondersteuning. Uit de evaluatie kwam naar voren dat het netwerk van signalering, toeleiding tot hulp, hulpverlening en nazorg, oftewel de sluitende jeugdketen, op dit moment niet voldoende sluitend is. Dit moet verder worden uitgewerkt.

Het organiseren van activiteiten in de driehoek buurt, onderwijs en sport is vanaf 2008 voortvarend opgepakt door deelname aan de BOS-impuls. Voor de uitvoering van de BOS-

impuls is per 2008 een projectcoördinator aangesteld die op de gebieden sport & spel, naschools aanbod sport en cultuur, leefstijl, sport voor en door jongeren, sportcard en FF dimmen het BOS-project heeft uitgevoerd. In 2009 is hier ook het nationaal actieplan sport en bewegen (NASB) en het Euregioproject Gezond Kind in Gezonde Kindomgeving (GKGK) bijgekomen. Al deze projecten en activiteiten hebben we in 2009 gebundeld onder de noemer "Cuijk Beweegt". Tijdens de evaluatie kwam naar voren dat binnen "Cuijk Beweegt" tot nu toe onvoldoende aandacht uitgaat naar cultuur en de aansluiting van de activiteiten binnen het concept "brede school". Om het project "Cuijk Beweegt" structureel te maken en te kunnen borgen, ook na afloop van de huidige subsidiestromen, zijn in 2009 de eerste stappen gezet naar deelname aan de impuls brede scholen, sport en cultuur.

Naast het bovenstaande is de afgelopen jaren ook op andere gebieden inzet gepleegd zoals het ontwikkelen van een pilot "aanpak overlastgevende jeugdgroepen", het ontwikkelen van een plan speelruimte en speelvoorzieningen, de jeugdhulpverlening en alcoholpreventie bij jeugdigen jonger dan 16 jaar.

Onderwijs

Naast verschillende onderwerpen die terugkomen bij het jeugdbeleid is op het gebied van onderwijs vooral ingezet op het verkleinen van de onderwijsachterstanden en de ontwikkeling van een doorgaande leerlijn. Met de inzet van de partners uit het onderwijs, de zorg en de kinderopvang zijn de nodige stappen gezet vanuit de kernwoorden uit de gemeentelijke visie op het onderwijsbeleid (uit: Jong geleerd is samen leren) *Ruimte voor diversiteit – Groei naar zelfstandigheid – Partnerschap bij ontwikkeling – Opvoedingsondersteuning – Vroegsignalering en aanpak*. Ook werd de samenwerking versterkt.

Het peuterspeelzaalwerk kwam, met uitzondering van de peuterspeelzaal in Haps, in handen van de organisatie Spring Kinderopvang. Spring wierp zich op een doorstart en maakte het mogelijk ook vooruit te lopen op de aankomende ontwikkelingen door de komst van de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE). Het bereik van de doelgroepkinderen voor de voorschoolse educatie werd vergroot door onder andere de intensieve samenwerking met het consultatiebureau en continuering van programma 't Opstapje.

Voor de doorgaande leerlijn werd het overdrachtsprotocol voorschool – vroegschool geïmplementeerd. Er vond afstemming plaats over de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) programma's binnen de managementtaakgroep VVE. Ook de schakelklassen in het basisonderwijs en bijvoorbeeld de leesbevorderingprogramma's van BiblioPlus droegen bij aan het voorkomen of verminderen van onderwijsachterstanden. Door een proactief leerplichtbeleid werden risicoleerlingen vroegtijdig gesignaleerd en begeleid met een individueel leerwerktraject.

De afgelopen jaren is in het kader van de sluitende jeugdketen hard gewerkt aan de organisatie van de zorgstructuur op en rondom school. Er is schoolmaatschappelijk werk op het basis-, voortgezet-, en beroepsonderwijs georganiseerd. Daarnaast zijn op al deze onderwijsvormen Zorg en Advies Teams (ZAT's) geïmplementeerd, waar signalen en zorgen over leerlingen besproken en uitgezet kunnen worden. Zo is een korte en sluitende lijn van school, via het schoolmaatschappelijk werk naar hulpverlenende (1ste of 2de lijns) instanties georganiseerd.

Vooruitblik jeugd- en onderwijsbeleid 2011 - 2014

Naast een terugblik op de afgelopen vier jaar hebben we aan de hand van lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen een vooruitblik geworpen op de beleidsperiode 2011-2014.

Visie

In de gemeente Cuijk willen we onze jeugd alle mogelijkheden geven om zich optimaal te ontwikkelen. Het bieden van een veilige en stimulerende omgeving is voor de ontwikkeling van een kind essentieel. Op deze manier kan een kind zich op sociaal-emotioneel, cognitief, lichamelijk, cultureel, creatief en sportief gebied optimaal ontwikkelen. Deze ontwikkeling moet zowel thuis, als op school, als in de vrije tijd gestimuleerd worden. Ouders/opvoeders, het onderwijs en de overheid hebben hierin een gedeelde verantwoordelijkheid. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. De overheid moet samen met haar partners de voorwaarden scheppen waarin ouders hun kinderen in makkelijke en moeilijke tijden een goede opvoeding en een veilige en stimulerende omgeving kunnen bieden.

Landelijke ontwikkelingen

Een aantal gemeentelijke verantwoordelijkheden is vastgelegd in wettelijke kaders. Deze kaders geven richting en dienen als leidraad bij de uitvoer van Jong geleerd 2.0, het beleidsplan jeugd en onderwijs 2011-2014.

Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE)

De wet kent twee hoofddoelstellingen. Het eerste doel is om de twee verschillende voorschoolse voorzieningen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, kwalitatief met elkaar op één lijn te brengen door middel van een landelijk kwaliteitskader. Het tweede doel is om het bereik en de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie te verhogen.

Taalbeleid

Taalbeleid is primair de verantwoordelijkheid geworden van de scholen en staat sinds enkele jaren bovenaan op de landelijke onderwijsagenda. Een goede beheersing van de Nederlandse taal is voorwaarde voor een succesvolle (onderwijs)loopbaan. In de kwaliteitsagenda's voor het basis- en voortgezet onderwijs wordt prioriteit gegeven aan de basisvaardigheden op het gebied van taal (en rekenen).

Passend onderwijs

De kern van Passend onderwijs is dat het onderwijs voor iedere leerling aansluit bij zijn of haar mogelijkheden en talenten. Daarnaast moet Passend onderwijs rekening houden met de mogelijkheden van het personeel en de wensen van de ouders. In augustus 2012 moeten alle scholen in Nederland Passend onderwijs leveren (zorgplicht). Als een school een passend aanbod niet (volledig) zelf kan bieden, dan moet deze met andere

scholen sluitende afspraken maken over wie dat wel kan aanbieden en hoe. Door een goede samenwerking van het onderwijs met de zorgpartners, kan voor nog meer leerlingen vlakbij huis een passend onderwijs - zorgarrangement geboden worden. Om Passend onderwijs in de praktijk in te richten wordt een landelijk referentiekader ontwikkeld met een aantal thema's: het zorgprofiel, toewijzing onderwijszorg, ouders, medezeggenschap, kwaliteit, professionalisering, zorg in en om de school, overgang tussen onderwijsvormen, verantwoording en geschillenregeling. De financiële middelen voor extra ondersteuning wordt toegekend aan het samenwerkingsverband Weer Samen Naar School (WSNS) en het Voortgezet onderwijs(Vo).

Centrum voor Jeugd & Gezin (CJG)

In 2011 moet er een landelijk dekkend netwerk zijn van CJG's (onderdeel van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)). Dit wordt vastgelegd in de Wet op de jeugdzorg. Het wetsvoorstel verplicht gemeenten een CJG te financieren en een plek te bieden. Om de naam CJG te mogen gebruiken moet het volgende worden gebundeld:

- Jeugdgezondheidszorg: consultatiebureau en GGD
- 5 Wmo-functies (informatie & advies, signalering, toeleiding naar hulp, licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg)
- Schakel CJG met Bureau Jeugdzorg
- Schakel CJG met Zorg en Veiligheid advies teams (ZAT / VAT)

WIJ (Wet Investeren in Jongeren)

De WIJ verplicht de gemeente om jongeren van 18 tot 27 jaar die zich melden voor een uitkering een aanbod te doen. Dit kan een baan zijn, een vorm van scholing of een combinatie van beide, afgestemd op de situatie van de jongeren.

Integrale kindcentra

Een integraal kindcentrum is een voorziening waar kinderen van 0-12/13 jaar komen om te leren en te spelen. Daartoe wordt vanuit de elementen peuterwerk, kinderopvang, buitenschoolse opvang en basisschool een nieuwe, meer integrale voorziening gebouwd, waar kinderen gedurende de hele dag terecht kunnen. De omgeving biedt een totaalpakket van educatie, opvang en ontwikkeling. Integrale kindcentra lijken daarmee sterk op sommige varianten van de brede school. Brede scholen kunnen natuurlijk een groter leeftijdsbereik bestrijken (denk aan de Brede school in het voortgezet onderwijs).

Speerpunten

In dit hoofdstuk komen drie speerpunten met de daarbij behorende ambitie en doelstellingen aan de orde. Per speerpunt wordt aangegeven wat het speerpunt precies inhoudt en waarom dit als een speerpunt is aangemerkt.

De Regiegroep Jeugd is uitgekomen op drie speerpunten waar de komende vier jaar in het bijzonder aandacht aan besteed zal worden. Dit zijn prioriteiten in het beleid. Met het vaststellen van deze belangrijkste hoofdpunten geven we aan waar de focus de komende vier jaar ligt. Dit betekent niet, dat we niet nog veel meer doen op het gebied van jeugd en onderwijs in Cuijk. Denk bijvoorbeeld aan het subsidiëren van en samenwerken met de jeugd(sport)verenigingen, de organisatie van de onderwijshuisvesting, het toezicht houden op het openbaar onderwijs, het organiseren van het leerlingenvervoer, de leerplicht en vorm geven aan jongerenparticipatie.

De speerpunten die we met de Regiegroep Jeugd hebben vastgesteld zijn:

- **Taallijn... meer dan alleen maar woordjes leren**
- **School(net)werk**
- **Jeugdhulpverlening en Veiligheid**

Hoe we de doelstellingen, oftewel het ambitieniveau van de speerpunten denken te gaan bereiken, is nader uitgewerkt in productkaarten. In iedere productkaart is een te bereiken (deel)doelstelling uitgewerkt aan de hand van de volgende onderdelen; doel, betrekken, activiteiten, planning, evaluatie en de kosten.

Om onder andere te kunnen monitoren of de doelstellingen uit de productkaarten gehaald gaan worden, is gekozen voor een meetmodel dat past bij de productkaart: de prestatiekaart. Op pagina 17 is de werking van de prestatiekaart verder uitgewerkt.

• Taallijn ... meer dan alleen maar woordjes leren

Inleiding

Taal wordt gezien als een essentiële voorwaarde voor participatie in het maatschappelijke leven. We starten steeds eerder met de taalontwikkeling van jonge kinderen, vooral op peuterspeelzalen. Op de basisscholen wordt deze ontwikkeling langs een doorgaande lijn verder doorgezet.

We zien taalontwikkeling hier nadrukkelijk niet uitsluitend als cognitieve taalverwerving. Voor ons, de betrokken scholen en instellingen in Cuijk, staat taalontwikkeling gelijk aan de beheersing van de Nederlandse taal in combinatie met de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. De taal spreken is jezelf kunnen zijn, uitdrukking kunnen geven aan je gevoelens, jezelf kunnen redden. Het spreken van de taal is een voorwaarde voor de omgang met anderen. Taal vormt dus het centrale aangrijpingspunt om achterstanden bij kinderen te voorkomen.

In Cuijk wonen meer dan 60 nationaliteiten. We zetten ons in om deze groep goed te laten samen leven en werken met taal als gemeenschappelijke basis. We zien ook dat sommige kinderen al op jonge leeftijd een achterstand oplopen. Voor deze groep is nog meer inspanning nodig van iedereen, inclusief de ouders.

Doelstelling

Een doorgaande en integrale taallijn voor kinderen en jeugdigen van 0-18 jaar met als doel het voorkomen en bestrijden van sociaal-emotionele- en onderwijsachterstanden. Op 1 augustus 2010 trad de Wet referentieniveaus Nederlandse taal (en rekenen) in werking. Het belangrijkste doel van de wet is om het niveau van taal en rekenen te verhogen. Een stevige basis voor vervolgonderwijs en de toekomst. De referentieniveaus beschrijven wat de leerlingen aan het einde van een schooltype moeten kennen en kunnen op het gebied van taal en rekenen. Scholen krijgen hierdoor dezelfde 'taal' en kunnen samen de aansluiting tussen de sectoren verbeteren.

Deze doelstelling zal bereikt worden door:

- 1 In de gemeente Cuijk bereiken we 100% van de doelgroepkinderen, waarvoor we een aanbod hebben in een professionele vroeg- en voorschoolse voorziening.
Productkaart 1. 100% doelgroepbereik
- 2 Er vindt programmatische afstemming plaats tussen vroeg- en voorschoolse voorzieningen en de scholen voor (speciaal) basisonderwijs over de VVE-programma's.
Productkaart 2. VVE programma's 3. Overdracht naar basisonderwijs
- 3 Er is een warme overdracht vanuit de vroeg- en voorschoolse voorzieningen naar het (speciaal) basisonderwijs.
Productkaart 2. VVE programma's / 3. Overdracht naar basisonderwijs
- 4 Bij het verlaten van de basisschool beschikken zo veel mogelijk kinderen over voldoende beheersing van de verschillende taalaspecten om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijke en sociale leven. Ook beschikken zij daarbij over voldoende bagage voor vervolgonderwijs.
Productkaart 4. Vergroten opbrengsten taalonderwijs
- 5 Leerlingen bij wie het leren wordt belemmerd door een taalachterstand (en niet door bijvoorbeeld intelligentie of gedragsproblemen) worden met behulp van een schakelvoorziening in staat gesteld om het onderwijs op gepast niveau te kunnen volgen.
Productkaart 5. Schakelvoorziening
- 6 Ouders zijn zich bewust van hun bijdrage en hun rol in de ontwikkeling van hun kind op en buiten school. De ouders beschikken over vaardigheden en instrumenten om een bijdrage aan deze ontwikkeling te leveren.
Productkaart 6. Ouderparticipatie
- 7 De (warme) overdracht van leerlingen naar het voortgezet onderwijs wordt gewaarborgd en uitgebreid.
Productkaart 7. Overdracht BO – VO/MBO
- 8 Extra inzet op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten door gemeente, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Er is sprake van een doorlopende leerlijn VO-MBO.
Productkaart 4. Leerplicht en Startkwalificatie (School(net)werk)

• Schoolnetwerk

Inleiding

Het speerpunt School(net)werk staat voor de school als spil in het netwerk van instellingen dat met kinderen werkt. Daarnaast staat het begrip voor de toeleiding van school naar werk. Tenslotte wordt met de term school(net)werk ook een link gelegd naar de activiteiten die door samenwerking tussen de netwerkpartners in, rondom en na school worden georganiseerd, met als doel het bevorderen van een actieve en gezonde leefstijl bij kinderen.

De dag van een kind bestaat al lang niet meer alleen uit het naar school gaan van negen tot drie uur. De dag voorziet steeds meer in een combinatie van activiteiten in, rondom en na school. Zorg, opvang en naschoolse activiteiten vormen belangrijke onderdelen van de dag. We pakken dit in Cuijk integraal op, dat wil zeggen dat we rondom het kind instellingen bij elkaar brengen die ieder vanuit hun expertise hun bijdrage leveren, in een zo goed mogelijk afgestemd geheel. We kunnen hierdoor ook het aanbod afstemmen op de behoefte. We vatten deze combinatie samen in het begrip Integrale Kindcentra. Dit richt zich op de samenwerking, niet op de gebouwelijke vorm. Daarnaast ontwikkelen we in nieuwbouw of verbouwsituaties van en rondom scholen zo efficiënt mogelijke gebouwelijke samenwerking tussen instellingen, zodat ook fysieke kindcentra ontstaan, in beperktere of uitgebreidere vorm (maatwerk). Deze slag vraagt echter veel meer tijd en geld dan het opzetten van een goede samenwerking.

We geloven erin dat de ontwikkeling van kinderen in deze netwerkconstructie bijdraagt tot een goede voorbereiding op vervolgopleidingen en werk. Een startkwalificatie speelt hierin een belangrijke rol en we zetten er dan ook op in om alle jongeren onder de 23 jaar een startkwalificatie te laten behalen. Wanneer leren niet (meer) gaat, leiden we jongeren toe naar een combinatie van werken en leren.

Waar mogelijk willen we in het kader van de bovenstaande ontwikkelingen zoveel mogelijk aansturen op regionale samenwerking.

Doelstelling

Het tweede speerpunt, School(net)werk, gaat over het verstevigen van het netwerk van professionals in en rond de school. Drie centrale doelen worden hiermee nagestreefd:

- 1 De integratie van zorg, opvang en onderwijs als maatschappelijk toekomstperspectief (ook wel 'integrale kindcentra' genoemd).
- 2 Het tot stand brengen van een ononderbroken ontwikkelingslijn van 0-18 jaar waarin kinderen toegerust worden voor een passende plek op de arbeidsmarkt.
- 3 Het op, rondom en na school bevorderen van een actieve, gezonde en culturele leefstijl bij kinderen.

Deze doelstellingen zullen bereikt worden door:

- 1 De verdere ontwikkeling van integrale kindcentra (als samenwerkingsvorm) waarin zorg, opvang en onderwijs geïntegreerd worden.
Productkaart 1. Samenwerking in Integrale Kindcentra
- 2 Een adequate organisatie en afstemming van zorg op en rondom de scholen voor basis-, voortgezet- en beroepsonderwijs. Zorg, opvang en onderwijs zijn zoveel mogelijk geïntegreerd in het concept integraal kindcentrum.
Productkaart 2. Sluitendende Jeugdketen
- 3 Het ontwikkelen en aanbieden van leuke, uitdagende na,- en in schoolse (vrijtijds) activiteiten voor kinderen / jongeren gericht op het bevorderen van een gezonde, sportieve, actieve en culturele leefstijl.
Productkaart 3. Cuijk Beweegt
- 4 Alle leerplichtige jongeren gaan naar school en alle kwalificatieplichtige jongeren halen een startkwalificatie (MBO 2 niveau). Hierdoor zijn jongeren klaar voor toetreding tot de arbeidsmarkt. Jongeren met een arbeidskansarm profiel worden toegeleid naar een opleiding of een combinatie van leren en werken (uitvoering Wet Investeren in Jongeren).
Productkaart 4. Leerplicht en Startkwalificatie

• Jeugdhulpverlening & veiligheid

Inleiding

In de gemeente Cuijk willen we onze jeugd alle mogelijkheden geven om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Het bieden van een veilige en stimulerende omgeving is voor de ontwikkeling van een kind essentieel. Jeugd ontwikkelt zich niet alleen thuis en op school, maar ook in grote mate na school, in hun vrije tijd. Wanneer we willen dat onze jeugd zich optimaal kan ontwikkelen zullen we dus moeten werken aan een veilige en stimulerende omgeving thuis, op en na school.

Ouders zijn als opvoeders primair verantwoordelijk voor het bieden van deze omgeving voor hun kind(eren). Soms hebben ouders en/of hun kind(eren) hier ondersteuning bij nodig. Wanneer ouders een vraag om ondersteuning hebben is het belangrijk dat zij zo snel mogelijk de meest passende hulp aangeboden krijgen. Dit geldt uiteraard ook wanneer een jeugdige een vraag heeft.

Niet alle ouders en jeugdigen kloppen zelf aan bij de hulpverlening. Daarom is het belangrijk dat iedere instantie die zich bezighoudt met jeugd (scholen, kinderopvang, leerplicht, schoolmaatschappelijk werk, begeleiding vrije tijdsbesteding) problemen tijdig signaleert, deze bespreekt met de jeugdige en/of zijn/haar ouders/opvoeders en eventueel doorverwijst naar de hulpverlening.

Om dit alles te realiseren is het belangrijk dat de verschillende instanties optimaal met elkaar samenwerken op het gebied van signalering, toeleiding tot hulp, hulpverlening en nazorg. Deze samenwerking vindt plaats binnen de Sluitende Jeugdketen. Diezelfde instanties moeten daarnaast goed te vinden zijn voor ouders/opvoeders en jeugd. Dit doen we door het werken aan één loket (het Centrum voor Jeugd en Gezin) voor opvoed-, en opgroevragen.

Waar mogelijk willen we in het kader van de bovenstaande ontwikkelingen zoveel mogelijk aansturen op regionale samenwerking.

Doelstelling

"De Cuijkse jeugd heeft alle mogelijkheden om zich optimaal te ontwikkelen in een stimulerende en veilige omgeving."

Dit doel wordt bereikt door:

- 1 Het ontwikkelen en realiseren van één plek (loket) in de gemeente waar jongeren en hun ouders terecht kunnen met vragen over opvoeden en opgroeien: het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het organiseren van een optimale samenwerking van alle instellingen op het gebied van jeugd met als basis de Sluitende Jeugdketen.
Productkaart 1. Centrum voor Jeugd en Gezin
- 2 Het samenwerkingsverband Jong in de Buurt (ambulant jongerenwerk, politie, jeugdpreventiewerk en gemeente) vormt een methodische, preventieve en integrale aanpak van (individuele) vragen met betrekking tot jongeren in de openbare ruimte.
Productkaart 2. Jong in de Buurt

Het centrale uitgangspunt is de brede zorg voor onze jeugd in een "sluitende jeugdketen". Qua samenwerking betekent dit een keten die gecoördineerd wordt door de gemeente, gericht op flexibiliteit en resultaat. Sluitend betekent hier dat het volledig en dekkend is. Er valt geen jongere tussen de wal en het schip.

Dat heeft de volgende consequenties:

- Er is een intensieve samenwerking tussen de partners.
- De coördinatie is gericht op signalen en de vervolgacties.
- Alle partners zetten in op het verder professionaliseren van hun signalering en aanpak.
- Het systeem 'Zorg voor Jeugd' wordt verbeterd.
- De samenwerking binnen de jeugdketen wordt afgestemd met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).
- De verantwoordelijkheden van de partners worden duidelijk benoemd.
- Er komt een cyclus van monitoring, evaluatie en passende verantwoording.

De sluitende keten geldt voor alle inhoudelijke onderwerpen, als opzet voor een samenwerking- en communicatiestructuur, zoals deze hier beschreven worden.

De Regiegroep Jeugd als opdrachtgevende en bewakende beleidsgroep

De regiegroep formuleert opdrachten rondom speerpunten waarbij meerdere partners betrokken zijn. Deze opdrachten zijn concretisering (zie productkaarten) van het gemeentelijk beleid en/of kunnen door partners uit het veld worden aangedragen. De opdracht wordt verstrekt aan één van de partnerorganisaties die verantwoordelijk is voor de uitvoering. De uitvoering kan gedelegeerd worden en wordt in ieder geval gerealiseerd door meerder partners. Tussentijds en aan het eind rapporteert de 'eigenaar' de vorderingen zoals bepaald in de prestatiekaart. De regiegroep bewaakt de voortgang van de opdrachten en zal zo nodig bijsturen.

De regiegroep komt minimaal vier keer per jaar voltallig bijeen. Er kunnen instellingen en personen worden uitgenodigd (op inhoud/expertise). Afhankelijk van de agenda kan het zijn dat de regiegroep met een deel van de partners vergadert. Ten minste één van de bijeenkomsten staat in het teken van evaluatie, voortgang en resultaten.

Rol gemeente

De gemeente heeft de regierol. Dat betekent dat de gemeente de partijen en belangen bij elkaar brengt, opdrachten faciliteert en besluiten neemt daar waar het algemeen belang leidend is. In de regiegroep en de inhoudelijke discussies ziet de gemeente Cuijk zich als een gelijkwaardige partner. Daar waar in deze notitie over 'partners' gesproken wordt, wordt dus ook de gemeente bedoeld. De wethouder is deelnemer aan de regiegroepbijeenkomsten en wordt ondersteund door de beleidsmedewerker jeugd en onderwijs. Daarnaast kunnen ook andere beleidsmedewerkers met een relevant beleids-terrein worden uitgenodigd voor een regiegroepbijeenkomst. De bijeenkomsten worden voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter.

Werkgroep Jeugd en Educatie

De huidige werkgroep Educatie en de werkgroep Jeugdhulpverlening & Vrije tijd gaan samen de vaste werkgroep Jeugd en Educatie vormen. De partners in dit overleg gaan zich ontfemen over het 'hoe' en de uitvoer en leggen verantwoording af aan de Regiegroep Jeugd. De vaste werkgroep komt minimaal zes keer per jaar voltallig bijeen, tenzij de agenda anders bepaalt. Ook heeft de vaste werkgroep de mogelijkheid project- of tijdelijke werkgroepen in het leven te roepen, al dan niet in directe opdracht van de Regiegroep Jeugd.

Incidentele opzet voor actuele of dringende problematiek

Rondom een actueel probleem brengt de gemeente relevante mensen en partners bijeen;

- 1 Daarbij mag de gemeente de partijen 'strenger' aanspreken op verantwoordelijkheden.
- 2 Vraagt flexibiliteit met betrekking tot budget, inzet en 'productaanbod'.
- 3 Dient de aanpak van een overlastgevende jeugdgroep als 'good practice' (samenwerking voor een sluitende jeugdketen).

Metten van opbrengsten: de prestatiekaart

In een cyclus van planning & controle komt uiteraard ook monitoring en evaluatie aan de orde. Het is van belang om na te gaan of de inspanningen leiden tot de gewenste resultaten. Dat betekent dat de opbrengsten achteraf worden gemeten.

We kiezen daarom voor een meetmodel dat past bij de productkaart: de prestatiekaart. Dit model richt zich, uitgaande van de geformuleerde doelstellingen, op het identificeren van die factoren die cruciaal zijn voor het succes van onze aanpak met "Jong geleerd 2.0".

Doel en werkwijze prestatiekaart

Doel van de prestatiekaart is het meetbaar maken van en sturen op doelstellingen. Het formuleren van streefwaardes en de meting daarvan zijn echter geen *doel op zich*, maar vormen een *uitgangspunt voor gesprek*: met de gemeente als opdrachtgever, maar ook tussen de uitvoerende instellingen onderling.

Bij de prestatiekaart wordt de volgende werkwijze gevolgd:

- Uitgaande van de geformuleerde doelstellingen in "Jong geleerd 2.0" wordt vastgesteld welke factoren cruciaal zijn voor het succes van onze producten. De succesfactoren worden geordend rond de thema's doelgroep, innovatie, interne processen en financiën. Het is van belang om deze factoren te benoemen in relatie tot de doelstellingen.
- Daarna wordt vastgesteld hoe het succes gemeten kan worden en welke prestatie-indicatoren, uitgedrukt in een getal of een percentage kunnen worden gebruikt.
- Voor de gekozen doelstellingen wordt door de leidende partners uit het werkveld een voorstel aan de regiegroep gedaan over de wijze waarop zij de streefwaarde willen behalen en wordt jaarlijks het resultaat in beeld gebracht met de eventuele redenen van afwijking.
- De gemeente sluit met de kernpartners een prestatiecontract af. Aan het prestatiecontract liggen een productkaart en een prestatiekaart ten grondslag.

Uitgangspunten en randvoorwaarden

- Kernpartners leggen via de prestatiekaart verantwoording af.
- De prestatiekaart geldt voor alle kernpartners, maar de streefwaardes en de aan te pakken thema's, dat wil zeggen de wijze waarop een kernpartner zich in wil zetten om de afgesproken streefwaardes te halen, worden per situatie ingevuld.
- In de prestatiekaart wordt een aantal gegevens met betrekking tot het bereik opgenomen. Om hier een goed beeld van te krijgen is het noodzakelijk om deelname aan activiteiten (digitaal) te registreren.
- Financiën en prestaties dienen transparant te zijn.

Contractvorming en verantwoording

- De prestatiekaart wordt gebruikt als basis voor contractvorming en verantwoording.
- Over niet alle prestatie-indicatoren hoeft op dezelfde wijze verantwoording te worden afgelegd. De volgende manieren zijn te onderscheiden:
 - De gemeente wordt schriftelijk geïnformeerd.
 - Uitleg / verklaring wordt schriftelijk gegeven.
 - Rekenschap wordt afgelegd: met name met betrekking tot de financiële besteding.
 - Beleidsverantwoording wordt afgelegd, inclusief behaalde resultaten. Kern hiervan is het antwoord op de vragen: hebben we bereikt wat we hebben beoogd, hebben we gedaan wat we daarvoor zouden doen, en heeft het gekost wat we dachten dat het zou kosten?

We beperken ons hier tot de vaststelling van de succesfactoren. Op basis daarvan vindt in overleg met de Regiegroep Jeugd en de werkgroep Jeugd & Educatie verdere uitwerking plaats van de prestatie-indicatoren en vastlegging in prestatiecontracten.

Bijlage 1

overzicht betrokken partners jeugd en onderwijs

Bureau Jeugdzorg

Bureau Jeugdzorg (BJZ) geeft toegang tot geïndiceerde jeugdzorg in Nederland en streeft naar een zo verantwoord mogelijke ontwikkeling en opvoedingssituatie.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is in het Land van Cuijk een laagdrempelig loket voor iedereen die vragen heeft over opvoeden en opgroeien of hierover informatie wil krijgen.

Gemeente Cuijk

De gemeente is verantwoordelijk voor haar burgers op grond van de gemeentewet en specifieke wettelijke kaders. Zij is o.a. verantwoordelijk voor welzijnsvoorzieningen, zoals kinderopvang en peuterspeelzaalwerk, jeugd welzijnswerk en de jeugdgezondheidszorg. Ook het lokale onderwijsbeleid is van belang, het achterstandenbeleid, onderwijshuisvesting, uitvoering van de leerplichtwet en het leerlingenvervoer.

GGD Hart voor Brabant jeugd-gezondheidszorg

De GGD Hart voor Brabant bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van o.a. de jeugd vanaf 4 jaar, in 29 gemeenten, waaronder de gemeente Cuijk. De verpleegkundigen JGZ en arts JGZ kijken naar groei en ontwikkeling en geven waar nodig extra hulp.

GGZ

Missie: innovatieve, excellente zorg verlenen aan mensen met complexe psychiatrische en psychische problemen.

Halt

Preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit. Er is een landelijk dekkend netwerk van 18 Halt-organisaties, aansluitend op de politieregio's. Alle Halt-bureaus voeren Halt-afdoeningen uit en preventie-activiteiten.

Jeugdreclassering

De jeugdreclassering begeleidt jeugdigen tussen 12 en 18 jaar, die met de politie in aanraking zijn gekomen en een proces verbaal hebben gekregen, bijvoorbeeld bij diefstal, geweldsdelicten of vernielingen. Voor elke jeugdige wordt een op maat gesneden begeleidingsplan gemaakt met als belangrijkste doel te voorkomen dat hij of zij opnieuw strafbare feiten pleegt.

Politie Brabant Noord

Met het uitvoeren van haar kerntaken (opsporing van strafbare feiten en gedragingen, handhaving van de openbare orde, noodhulpverlening, toezicht in het publieke domein, signalering en advisering over veiligheid en veiligheidsbeleid) levert de politie een bijdrage aan een veilige en leefbare samenleving.

KION

KION biedt opvang voor kinderen: kinderdagopvang, peuterspeelzaalwerk, gastouderopvang en buitenschoolse opvang. Zij heeft vestigingen en gastouders in Nijmegen en omliggende gemeenten, onder andere in Haps.

Radius

Radius als brede welzijnsinstelling is o.a. gericht op (groepen) jongeren en organiseert activiteiten voor en met jongeren met een pedagogische en maatschappelijke doelstelling.

Koetje Boe

Particuliere kinderopvang in Haps.

Regionaal Bureau Leerplicht

Om schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten goed aan te kunnen pakken, werken dertien gemeenten uit Brabant Noordoost sinds 1 augustus 2009 samen in het regionale bureau. Er wordt gewerkt vanuit drie sublocaties te weten Oss, Cuijk en Veghel.

Merletcollege

Het Merletcollege is een scholengemeenschap met vestigingen in Cuijk, Grave en Mill. De school verzorgt in de regio een zo breed mogelijk onderwijsaanbod (voortgezet onderwijs) voor leerlingen in de leeftijd van twaalf tot achttien jaar.

Regionaal Maatschappelijk Centrum

Bij het Regionaal Maatschappelijk Centrum (RMC) worden diverse taken uitgevoerd als het gaat om algemeen maatschappelijk werk, schoolmaatschappelijk werk, jeugdpreventiewerk en de vrij toegankelijke jeugdhulpverlening.

Kunstencentrum Meander

De organisatie voor kunst- en cultuureducatie en amateurkunst in het Land van Cuijk en Noord-Limburg. De Meander werkt voor primair en voortgezet onderwijs, voor amateurkunst in de vrije tijd en ondersteunt en organiseert culturele evenementen.

ROC de Leijgraaf

Het ROC de Leijgraaf heeft vestigingen in Oss, Veghel, Uden, Cuijk, Boxmeer en Mill. Er kunnen jongeren en volwassenen terecht voor een praktijkgerichte mbo-opleiding, deeltijd havo en vmbo-t. Het loopbaancentrum helpt bij (re)integratie en inburgering.

Oosterpoort

Oosterpoort is een instelling voor jeugd- en opvoedhulp en biedt hulpverlening aan gezinnen waar problemen in de opvoedingssituatie zijn ontstaan. Bij de hulp staan de veiligheid en ontwikkelingskansen van het kind voorop.

SBO De Wingerd

De Wingerd is een school voor speciaal basisonderwijs. Deze staat in de wijk Padbroek in Cuijk en heeft een regionale functie.

Spring Kinderopvang

Spring Kinderopvang is een regionale organisatie die professionele opvang biedt voor kinderen van 0 tot 13 jaar in Noord-Limburg en Oost-Brabant. Dit kan zijn in kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, peuterspeelzalen en via het gastouderbureau.

Stichting Invitare Openbaar Onderwijs

Invitare is de stichting voor openbaar onderwijs in Land van Cuijk en Noord-Limburg en heeft 10 basisscholen met ongeveer 1900 kinderen.

Stichting MEE

Stichting MEE biedt overal in het land onafhankelijke, laagdrempelige cliëntondersteuning aan alle mensen met een handicap, functiebeperking of chronische ziekte.

Stichting Optimus Primair Onderwijs

Optimus is de stichting voor katholiek, protestants-christelijk en interconfessioneel primair onderwijs en heeft 32 scholen met bijna 7000 kinderen.

Thuiszorg Pantein Consultatiebureau

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) ondersteunt en adviseert bij de verzorging en begeleiding van kinderen (0-4 jaar). De verpleegkundigen JGZ en arts JGZ kijken naar groei en ontwikkeling en geven waar nodig extra hulp.

Weer Samen Naar School

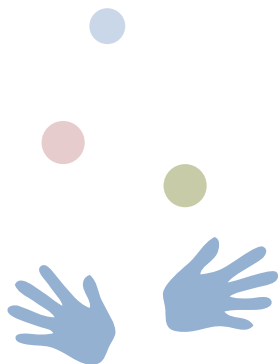
Weer Samen Naar School (WSNS) is een samenwerkingsverband met als doel kinderen die extra zorg en begeleiding nodig hebben, zoveel mogelijk op een reguliere basisschool te houden.

Bijlage 2

Gebruikte afkortingen

BO	Basisonderwijs
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
fte	fulltime-equivalent
GGD	Gemeentelijke GezondheidsDienst
GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
GKGG	Gesunde Kinder in Gesunden Kommunen / Gezond Kind in Gezonde Kindomgeving
IB	Intern begeleider
Impuls BOS	Impuls Buurt Onderwijs en Sport
JGZ	Jeugd GezondheidsZorg
LOVS	Leerling- en OnderwijsVolgSysteem
Mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
MTG-VVE	ManagementTaakGroep Voor- en Vroegschoolse Educatie
NASB	Nationaal Actieplan Sport en Bewegen
OAB	Onderwijs Achterstanden Beleid
RBL BNO	Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noord Oost
RMC	Regionaal Maatschappelijk Centrum
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten
Sbo	Speciaal basisonderwijs
Vo	Voortgezet onderwijs
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
Wet OKE	Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en educatie
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WSNS	Weer Samen Naar School
ZAT	Zorg en adviesteam

Jong geleerd 2.0